

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Občanská participace a její formy

Občanský průkaz 4.0 – kompetence pro demokratickou kulturu
(reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008154)

Občanská a politická participace

- ✓ Chodit k volbám nestačí
- ✓ Kvalita demokratické politiky není odvozena jen od kvality zvolených politiků, ale také od participace občanů
- ✓ Občanská participace = účast veřejnosti na procesech rozhodování v obci, regionu, ve státě nebo i v Evropské unii
- ✓ Politická participace = zapojení veřejnosti do rozhodování v politických otázkách

Politická participace a její formy

- ✓ Účast na volbách
- ✓ Formy přímé demokracie
- ✓ Členství v politické straně nebo hnutí
- ✓ Zapojení do aktivit občanské společnosti
- ✓ Aktivní sledování politiky
- ✓ Participativní rozpočtování
- ✓ Petice, stávka, demonstrace, nošení politických symbolů
- ✓ Koupě či naopak bojkot určitého zboží z politických důvodů

Občanská společnost

- ✓ Václav Benda: „paralelní polis“ - společenství, ve kterém svobodní jedinci rozvíjejí svobodné aktivity, které jsou nezávislé na státu
- ✓ „Občanská společnost“ v diskusi o rozdílech mezi demokracií a totalitními režimy
- ✓ Občanská společnost není protivníkem státu, ale spíše jakýmsi korektivem tam, kde stát nedostačuje
- ✓ Význam nepolitických spolků pro nejen občanský, ale přímo politický život v obcích
- ✓ Občanská společnost vytváří prostor, ve kterém roste vůle k politické participaci

Politický aktivismus?

- ✓ Teorie participativní demokracie
- ✓ Teorie deliberativní demokracie
- ✓ Dehonestující nálepka politického aktivismu
- ✓ Význam politického aktivismu „v mezích zákona“

Politické vzdělávání

- ✓ Politické vzdělávání jako důležitá součást politické socializace
- ✓ Povinné vzdělávání na základních a středních školách
- ✓ Německá inspirace pro nepovinné politické vzdělávání (Spolková centrála pro politické vzdělávání)

Doporučená literatura

- Dahl, Robert A.: *O demokracii. Průvodce pro občany*. Praha: Portál, 2001.
- Gellner, Ernst: *Podmínky svobody. Občanská společnost a její rivalové*. Brno: CDK 1997.
- Müller, Karel B.: *Češi a občanská společnost. Pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton 2002.
- Frič, Pavol: *Občanská společnost a definice NNO, vývoj, stav a trendy* [online]. Dílčí studie pro Konceptci politiky vlády, 2020. [cit. 2021-12-01]. Dostupné z [www: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rno/dokumenty/studie_fric_pro_web.pdf>](https://www.vlada.cz/assets/ppov/rno/dokumenty/studie_fric_pro_web.pdf).